

DEHA
SOUND BODY

GNANA
SOUND MIND

YOGA
PURE SOUL

JEEVA
OPTIMAL LIFE

PoornaYoga
Foundation Course

Gita Vidya
India | Europe | America

ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ର-ଯୋଗସୂତ୍ର-ଦୃଶ୍ୟରୂପପ୍ରବର୍ତ୍ତନେ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣଯୋଗପ୍ରବୋଧାୟ ଗୋପୀବନ୍ଦ୍ୟାୟ ତେ ନମଃ॥

ORIYA

Transliteration text book

Copyright CourseLink ©

Sri. Gopi Venkateswara Prasad

About the Program Structure:

Poorna Yoga Program aims to offer a broad understanding of PoornaYoga, through **140 Gita-shlokas** and **96 Yoga-sutras** under **22 thematic lessons**, which are grouped into four courses namely **DEHA, GNANA, YOGA** and **JEEVA**. Each lesson is structured with the **G-Education** model using the three components of learning namely **Sadhana, Sodhana** and **Vaadana**, which enable students to **understand, explore** and **apply** the wisdom of Yoga in daily life.

The **SADHANA** component involves activities such as **shravana** means **hearing**, **pathana** means **reading**, and **manana** means **reflecting**. These activities enable students to **understand** the essence of the lesson. Students do **SADHANA** using the PoornaYoga transliteration **textbooks**.

The **SODHANA** component involves activities such as **varna** means **colouring**, **visleshana** means **analysis** and **anveshana** means **searching**. These activities enable students to **explore** deeper insights of the lesson. Students do **SODHANA** using the PoornaYoga **workbooks**.

The **VAADANA** component involves the activities such as **charcha** means **discussion**, **samiksha** means **inspection**, and **pariksha** means **examination**. These activities enable students to **apply** eternal wisdom in daily life. Students do **VAADANA** using the PoornaYoga **project-work**.

About the Course Material:

It is essential to obtain the course material to participate in the “Poorna Yoga Program”.

Textbooks: The transliteration textbooks are available in **33 languages** as PDF or book formats. Students can read the Sanskrit shlokas in their native language scripts and learn the pronunciation and meaning through the **E-Class videos**.

Workbooks: The workbooks are designed to stimulate interest and facilitate learning through **graphic illustrations** and other **smart learning** features. Workbooks can be purchased from the school or from the CourseLink website.

Project-work: Students shall do the **Project-Work** in small teams of three. They shall add colours to graphic illustrations, and copy-write shlokas. They shall do a collective recitation of shlokas and presentation of summary in the class.

Contents

Lesson name	Page
DEHA course	04
1. The Nature	05
2. The Body	06
3. The Mind	07
4. Sense Objects	08
5. Sense Control	09
6. Sense Gratification	10
GNANA Course	11
7. Physical Wisdom	12
8. Social Wisdom	13
9. Occupational Wisdom	14
10. Mental Wisdom	15
11. Emotional Wisdom	16
12. Spiritual Wisdom	17
YOGA Course	18
13. Yoga Sukshma	19
14. Karma Yoga	20
15. Gnana Yoga	21
16. Dhyana Yoga	22
17. Bhakti Yoga	23
JEEVA Course	24
18. Samadhi Pada	25
19. Sadhana Pada	26
20. Vibhuti Pada	28
21. Kaivalya Pada	29
22. GreenJeevan	

DEHA (Sound Body)

DEHA course highlights the principles of sound body. It explains the Material and Psychic aspects of the human body in 6 lessons. First three lessons describe the elements of nature followed by the characteristics of the human body and mind. Next three lessons describe the sensory objects followed by the ways of controlling the senses and the consequences of sense gratification. In this course the participants shall learn the following. The basis of human existence on earth. The three kinds of food and their influence on the human body. The three main characteristics of the human mind. The two broad ways of conducting life in the material world. The characteristics of a balanced consciousness. The cause and effect of mental stress.

Lesson 1. The Nature: Planet earth is a wonderful creation with countless varieties of living creatures and non-living objects. In this lesson we learn about the creation and the creator. We will understand the material nature and three modes of material energy. We will distinguish the characteristics of human beings under the influence of different material energies.

Lesson 2. The Body: Human body is driven by energy and the energy is generated by food. Different kinds of foods produce different types of material energy namely Sattvic, Rajasic and Tamasic. In this lesson we understand the influence of material energies on human body. We learn the ways to deal with the body for gaining balance in life.

Lesson 3. The Mind: The mind has no physical shape yet it controls most of our actions. In this lesson we discuss the characteristics of a human mind and its functioning. The mind when put under self-control behaves like a friend otherwise like an enemy. We explore the factors influencing mind and ways of controlling them.

Lesson 4. Sense Objects: Objects that attract senses are called the sense objects. Brain identifies such objects and Mind experiences joy or pain from them. In this lesson we discuss the composition of the material nature and categories of people engaging with it. We understand the influence of material nature and material energy on human actions.

Lesson 5. Sense Control: One of the ways to deal with senses is to control them and reasonably enjoy the material nature. One who controls senses can gain stability in life. In this lesson we discuss the ways of sense control and its effect on human life. We explore the characteristics of "Sthita-Pragna" in other words the stable conscious.

Lesson 6. Sense Gratification: The irrational way of dealing with senses and enjoying material nature with no limits and conditions is called sense gratification. One who fails to control senses will lose stability in life. In this lesson we discuss the consequences of sense gratification and its effect on human life. We explore ways to overcome the influence of material nature and gain eternal peace.

1. The Nature

- A** ପୁଣ୍ୟୋ ଗନ୍ଧଃ ପୃଥୁବ୍ୟାଂ ଚ ତେଜଶ୍ଚାସ୍ମି ବିଭାବସ୍ୟୌ .
ଜୀବନ୍ ସର୍ବଭୂତେଷୁ ତପଶ୍ଚାସ୍ମି ତପସ୍ବିଷୁ .. 7-9.
- ଯଦାଦିତ୍ୟଗତଂ ତେଜୋ ଜଗଭାସୟତେଃଶ୍ଚଳଂ .
ଯଜନ୍ତ୍ରମସି ଯଜାଗ୍ନୌ ତତ୍ତେଜୋ ବିଦ୍ଧି ମାମକଂ .. 15-12..
- ଗାମାବିଶ୍ୟ ଚ ଭୂତାନି ଧାରୟାମ୍ୟହମୋଜସା .
ପୁଷ୍ଟାମି ଚୌଷଧୀଃ ସର୍ବୀଃ ସୋମୋ ଭୃଦ୍ଭା ରସାମ୍ବକଃ .. 15-13..
- B** ଦୈବୀ ହ୍ୟେଷା ଗୁଣମୟୀ ମମ ମାୟା ଦୁରତ୍ୟୟା .
ମାମେବ ଯେ ପ୍ରପଦ୍ୟନ୍ତେ ମାୟାମେତାଂ ଚରନ୍ତି ତେ .. 7-14.
- ରଜସ୍ତମଶ୍ଚାଭିଭୂୟ ସତ୍ତ୍ଵଂ ଭବତି ଭାରତ .
ରଜଃ ସତ୍ତ୍ଵଂ ତମଶ୍ଚୈବ ତମଃ ସତ୍ତ୍ଵଂ ରଜସ୍ତଥା .. 14-10..
- C** ସର୍ବଦ୍ଵାରେଷୁ ଦେହେଃସ୍ନିହ୍ନୁକାଶ ଉପଜାୟତେ .
ଜ୍ଞାନଂ ଯଦା ତଦା ବିଦ୍ୟାଦ୍ବିବୃଦ୍ଧଂ ସତ୍ତ୍ଵମିଦ୍ରୁପତ .. 14-11..
- D** ଲୋଭଃ ପ୍ରବୃତ୍ତିରାରମ୍ଭଃ କର୍ମଶାମଶମଃ ସ୍ବହା .
ରଜସ୍ୟେତାନି ଜାୟନ୍ତେ ବିବୃଦ୍ଧେ ଭରତର୍ଷଭ .. 14-12..
- E** ଅପ୍ରକାଶୋଽପ୍ରବୃତ୍ତିଶ୍ଚ ପ୍ରମାଦୋ ମୋହ ଏବ ଚ .
ତମସ୍ୟେତାନି ଜାୟନ୍ତେ ବିବୃଦ୍ଧେ କୁରୁନନ୍ଦନ .. 14-13..

2. The Body

- A** ଅହଂ ବୈଶ୍ଵାନରୋ ଭୂତ୍ଵା ପ୍ରାଣିନାଂ ଦେହମାଶ୍ରିତଃ .
ପ୍ରାଣାପାନସମାୟୁକ୍ତଃ ପଚାମ୍ୟନ୍ତଂ ଚତୁର୍ଥଧଂ .. 15-14.
- ଆୟୁଃସତ୍ତ୍ଵବଳାରୋଗ୍ୟସୁଖପ୍ରୀତିବିବର୍ଧନଃ .
ରସ୍ୟାଃ ସ୍ନିଗ୍ଧାଃ ସ୍ଥିରା ହୃଦ୍ୟା ଆହାରାଃ ସାତ୍ତ୍ଵିକପ୍ରିୟାଃ .. 17-8..
- କବ୍ୟମ୍ଳବଣାତୁ୍ୟଷ୍ଟତୀକ୍ଷୁରୁକ୍ଷବିଦାହିନଃ .
ଆହାରା ରାଜସସୈଷ୍ଟା ଦୁଃଖଶୋକାମୟପ୍ରଦାଃ .. 17-9..
- ଯାତୟାମଂ ଗତରସଂ ପୂତି ପର୍ଯ୍ୟୁଷିତଂ ଚ ଯତ୍ .
ଭକ୍ତିଷ୍ଟମପି ଚାମେଧଂ ଭୋଜନଂ ତାମସପ୍ରିୟଂ .. 17-10.
- B** ନିୟତଂ ସଙ୍ଗରହିତମରାଗଦ୍ଵେଷତଃ କୃତଂ .
ଅଫଳପ୍ରେମସୁନା କର୍ମ ଯତ୍ତସାତ୍ତ୍ଵିକମୁଚ୍ୟତେ .. 18-23..
- ଯତ୍ତୁ କାମେପସୁନା କର୍ମ ସାହଜ୍ଞାରେଣ ବା ପୁନଃ .
କ୍ରିୟତେ ବହୁଲାୟାସଂ ତଦ୍ରାଜସମୁଦାହୃତଂ .. 18-24..
- ଅନୁବନ୍ଧଂ କ୍ଷୟଂ ହିଂସାମନପେକ୍ଷ୍ୟ ଚ ପୌରୁଷଂ .
ମୋହାଦାରଭ୍ୟତେ କର୍ମ ଯତ୍ତଭାମସମୁଚ୍ୟତେ .. 18-25..
- C** ନାତ୍ୟଶ୍ଳତସ୍ତୁ ଯୋଗୋଽସ୍ତ୍ରି ନ ଚୈକାନ୍ତମନଶ୍ଚତଃ .
ନ ଚାତିସ୍ଵପ୍ନଶୀଳସ୍ୟ ଜାଗ୍ରତୋନୈବଚାର୍ଜୁନ .. 6-16..
- ଯୁକ୍ତାହାରବିହାରସ୍ୟ ଯୁକ୍ତଚେଷ୍ଟସ୍ୟ କର୍ମସୁ .
ଯୁକ୍ତସ୍ଵପ୍ନାବବୋଧସ୍ୟ ଯୋଗୋ ଭବତି ଦୁଃଖହା .. 6-17..

3. The Mind

- A** ଯତୋ ଯତୋ ନିଶ୍ଚରତି ମନଶ୍ଚଞ୍ଚଳମସ୍ଥିରଂ .
 ତତସ୍ତତୋ ନିୟମୈତଦାତ୍ମନେୟବ ବଶଂ ନୟେତ୍ .. 6-26..
- ପ୍ରଶାନ୍ତମନସଂ ହେୟନଂ ଯୋଗିନଂ ସୁଖମୁଭୟଂ .
 ଉପୈତି ଶାନ୍ତରଜସଂ ବ୍ରହ୍ମଭୂତମକଲ୍ମଷଂ .. 6-27..
- B** ଅସଂଶୟଂ ମହାବାହୋ ମନୋ ଦୁର୍ନିଗ୍ରହଂ ଚଳଂ .
 ଅଭ୍ୟାସେନ ତୁ କୌତେୟ ବୈରାଗ୍ୟେଣ ଚ ଗୃହ୍ୟତେ .. 6-35.
- ଅସଂଯତାତ୍ମନା ଯୋଗୋ ଦୁଷ୍ଟାପ ଇତି ମେ ମତିଃ .
 ବଶ୍ୟାତ୍ମନା ତୁ ଯତତା ଶକ୍ୟୋଽବାପୁତ୍ରମୁପାୟତଃ .. 6-36.
- C** ବୁଦ୍ଧ୍ୟା ବିଶୁଦ୍ଧ୍ୟା ଯୁକ୍ତୋ ଧୃତ୍ୟାତ୍ମନଂ ନିୟମ୍ୟ ଚ .
 ଶଦ୍ବାଦୀହିଷୟାଂସ୍ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱା ରାଗଦ୍ୱେଷୌ ବ୍ୟୁଦସ୍ୟ ଚ .. 18-51..
- ବିବିକ୍ତସେବୀ ଲଘ୍ୱଶୀ ଯତବାକ୍ତାୟମାନସଃ .
 ଧ୍ୟାନଯୋଗପରୋ ନିତ୍ୟଂ ବୈରାଗ୍ୟଂ ସମୁପାଶ୍ରିତଃ .. 18-52..
- ଅହଙ୍କାରଂ ବଲଂ ଦର୍ପଂ କାମଂ କ୍ରୋଧଂ ପରିଗ୍ରହଂ .
 ବିମୁଚ୍ୟ ନିର୍ମମଃ ଶାନ୍ତୋ ବ୍ରହ୍ମଭୂୟାୟ କଲ୍ମଷେ .. 18-53.
- D** ସ୍ୱଭାବଜେନ କୌତେୟ ନିବନ୍ଧଃ ସ୍ୱେନ କର୍ମଣା .
 କର୍ତ୍ତୁଂ ନେଚ୍ଛସି ଯଦ୍ବୋହାକ୍ରିଷ୍ୟସ୍ୟବଶୋଽପି ତତ୍ .. 18-60..
- ମହନା ଭବ ମଭକ୍ତୋ ମଦ୍ୟାଜୀ ମାଂ ନମସ୍କରୁ .
 ମାମେବୈଷ୍ୟସି ସତ୍ୟଂ ତେ ପ୍ରତିଜାନେ ପ୍ରିୟୋଽସି ମେ .. 18-65..

4. Sense Objects

- A** ବନ୍ଧୁରାମାୟନସ୍ତସ୍ୟ ଯେନାମ୍ବେବାୟନା ଜିତଃ .
 ଅନାୟନସ୍ତୁ ଶତ୍ରୁଘ୍ନେ ବର୍ତ୍ତେତାମ୍ବେବ ଶତ୍ରୁବତ୍ .. 6-6..
- ଭୂମିରାପୋଃନଲୋ ବାୟୁଃ ଖଂ ମନୋ ବୁଦ୍ଧିରେବ ଚ .
 ଅହଙ୍କାର ଇତୀୟଂ ମେ ଭିନ୍ନା ପ୍ରକୃତିରଷ୍ଟୟା .. 7-4..
- B** ଚତୁର୍ଥ୍ୟା ଭଜନ୍ତେ ମାଂ ଜନାଃ ସୁକୃତିନୋଽର୍ଜୁନ .
 ଆର୍ତ୍ତୋ ଜିଜ୍ଞାସୁରର୍ଥୀର୍ଥୀ ଜ୍ଞାନୀ ଚ ଭରତର୍ଷଭ .. 7-16..
- ଯଦ୍ଭରୋଷି ଯଦଶ୍ମାସି ଯଦ୍ଭଦ୍ରୁହୋଷି ଦଦାସି ଯତ୍ .
 ଯଉପସ୍ୟସି କୌନ୍ତେୟ ତତ୍ତ୍ବକୁରୁଷ୍ଠ ମଦର୍ପଣଂ .. 9-27..
- C** ସତ୍ତ୍ଵଂ ରଜସ୍ତମ ଇତି ଗୁଣାଃ ପ୍ରକୃତିସମ୍ଭବାଃ .
 ନିବଧ୍ନନ୍ତି ମହାବାହୋ ଦେହେ ଦେହିନମବ୍ୟୟଂ .. 14-5..
- ସତ୍ତ୍ଵଂ ସୁଖେ ସଞ୍ଜୟତି ରଜଃ କର୍ମଣି ଭାରତ .
 ଜ୍ଞାନମାବୃତ୍ୟ ତୁ ତମଃ ପ୍ରମାଦେ ସଞ୍ଜୟତ୍ୟୁତ .. 14-9..
- D** ତତ୍ର ସତ୍ତ୍ଵଂ ନିର୍ମଳଭାପୁକାଶକମନାମୟଂ .
 ସୁଖସଙ୍ଗେନ ବଧ୍ନାତି ଜ୍ଞାନସଙ୍ଗେନ ଚାନନ୍ଦ .. 14-6..
- E** ରଜୋ ରାଗାୟକଂ ବିଦ୍ଧି ତୃଷ୍ଣାସଙ୍ଗସମୁଭବଂ .
 ତନ୍ନିବଧ୍ନାତି କୌନ୍ତେୟ କର୍ମସଙ୍ଗେନ ଦେହିନଂ .. 14-7..
- F** ତମସ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନଜଂ ବିଦ୍ଧି ମୋହନଂ ସର୍ବଦେହିନାଂ .
 ପ୍ରମାଦାଲସ୍ୟନିଦ୍ରାଭିସ୍ମନ୍ନିବଧ୍ନାତି ଭାରତ .. 14-8..

5. Sense Control

- A** ପ୍ରଜହାତି ଯଦା କାମାକ୍ଷ୍ୟାକ୍ଷୁର୍ଥ ମନୋଗତାନ୍ .
ଆତ୍ମନ୍ୟବାତ୍ନା ତୁଷ୍ଟଃ ସ୍ଥିତପ୍ରଜ୍ଞସ୍ତଦୋଚ୍ୟତେ .. 2-55..
- B** ଦୁଃଖେଷୁନ୍ନଦ୍ବିଗ୍ନମନାଃ ସୁଖେଷୁ ବିଗତଶ୍ଚହଃ .
ବୀତରାଗଭୟକ୍ରୋଧଃ ସ୍ଥିତଧୀର୍ଯୁନିରୁଚ୍ୟତେ .. 2-56..
- ଯଃ ସର୍ବଦ୍ରାବିଶ୍ଳେଷସ୍ତତପ୍ରାପ୍ୟ ଶୁଭାଶୁଭଂ .
ନାଭିନନ୍ଦତି ନ ବେଷ୍ଟି ତସ୍ୟ ପ୍ରଜ୍ଞା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା .. 2-57..
- C** ଯଦା ସଂହରତେ ଚାୟଂ କୂର୍ମୋଽଙ୍ଗାନୀବ ସର୍ବଶଃ .
ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଣାନ୍ଦ୍ରିୟାର୍ଥେଭ୍ୟସ୍ତସ୍ୟ ପ୍ରଜ୍ଞା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା .. 2-58..
- D** ବିଷୟା ବିନିବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ନିରାହାରସ୍ୟ ଦେହିନଃ .
ରସବର୍ଜଂ ରସୋଽପ୍ୟସ୍ୟ ପରଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ନିବର୍ତ୍ତତେ .. 2-59..
- ଯତତୋ ହ୍ୟପି କୌନ୍ତେୟ ପୁରୁଷସ୍ୟ ବିପଶ୍ଚିତଃ .
ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ପ୍ରମାଥୀନି ହରନ୍ତି ପ୍ରସଭଂ ମନଃ .. 2-60..
- ତାନି ସର୍ବାଣି ସଂଯମ୍ୟ ଯୁକ୍ତ ଆସୀତ ମପ୍ସରଃ .
ବଶେ ହି ଯସ୍ୟେନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ତସ୍ୟ ପ୍ରଜ୍ଞା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା .. 2-61..

6. Sense Gratification

A ଧାୟତୋ ବିଷୟାନ୍ତୁଂସଃ ସଙ୍ଗସ୍ତେଷୁପଜାୟତେ .
ସଙ୍ଗାସ୍ତଜ୍ଞାୟତେ କାମଃ କାମାକ୍ତୋଽଭିଜାୟତେ .. 2-62..

କ୍ରୋଧାଭବତି ସନ୍ନୋହଃ ସନ୍ନୋହାତ୍ସମୃତିବିଭ୍ରମଃ .
ସମୃତିଭ୍ରଂଶାଦ୍ ବୁଦ୍ଧିନାଶୋ ବୁଦ୍ଧିନାଶାପୁଣଶ୍ୟତି .. 2-63..

B ରାଗଦ୍ୱେଷବିମୁକ୍ତେଷୁ ବିଷୟାନିନ୍ଦ୍ରୟେଷ୍ଠରନ୍ .
ଆତ୍ମବଶୈଷ୍ଠ୍ୟେୟମ୍ନା ପ୍ରସାଦମଧୁଗଚ୍ଛିତି .. 2-64..

C ପ୍ରସାଦେ ସର୍ବଦୁଃଖାନାଂ ହାନିରସ୍ୟୋପଜାୟତେ .
ପ୍ରସନ୍ନଚେତସୋ ହ୍ୟାଶୁ ବୁଦ୍ଧିଃ ପର୍ଯ୍ୟବତ୍ତିଷ୍ଠତେ .. 2-65..

D ନାସ୍ତି ବୁଦ୍ଧିରମୁକ୍ତସ୍ୟ ନ ଚାତ୍ମୁକ୍ତସ୍ୟ ଭାବନା .
ନ ଚାଭାବୟତଃ ଶାନ୍ତିରଶାନ୍ତସ୍ୟ କୁତଃ ସୁଖଂ .. 2-66..

E ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଣାଂ ହି ଚରତାଂ ଯଜ୍ଞନୋଽନ୍ତୁବିଧୀୟତେ .
ତଦସ୍ୟ ହରତି ପ୍ରଜ୍ଞାଂ ବାୟୁର୍ନୀବମିବାୟସି .. 2-67..

F ତସ୍ମାଦ୍ୟସ୍ୟ ମହାବାହୋ ନିଗୂହୀତାନି ସର୍ବଶଃ .
ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଣାନ୍ଦ୍ରିୟାର୍ଥେଭ୍ୟସ୍ତସ୍ୟ ପ୍ରଜ୍ଞା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା .. 2-68..

GNANA (Sound Mind)

GNANA course highlights the principles of sound mind. It presents the Physical, Social, Occupational, Mental, Emotional and Spiritual dimensions of the eternal wisdom from Shrimad Bhagavad-Gita. First three dimensions describe the aspects of human endeavour in the material world. Next three dimensions describe the aspects of human evolution in the psychic world. In this course the participants shall learn the following. The three types of actions and the fruits of such actions. The four-fold social order on the basis of human character and action. The three types of people based on their actions and determination. Austerities of mind and the three types of minds. Factors of emotional equilibrium. The four forms of worship and three kinds of worshippers.

Lesson 7. Physical Wisdom: The physical body can engage, experience and enjoy the material nature under the influence of material energy. In this lesson we study the three dimensions of material nature and their influence on human body. We distinguish the actions and happiness occurring under the influence of different material energies.

Lesson 8. Social Wisdom: People engage in actions for livelihood and a large number of such people form a society. In this lesson we discuss the four-fold social order based on Guna (inherent nature) and Karma (fruitive action). We learn the importance of charity and distinguish the charities made under the influence of different material energies.

Lesson 9. Occupational Wisdom: Every occupation demands unique virtues and values. In this lesson we discuss the divine and demonic virtues of human beings. We will understand their influence on the human actions and outcomes. We distinguish the determination of people under the influence of the material energies.

Lesson 10. Mental Wisdom: Mind is the greatest tool when put to work in right direction. Knowledge and wisdom can elevate the human to the higher level. In this lesson we discuss the factors influencing the pursuit of knowledge and the essentials of intellectual progress. We explore the influence of the three modes of energy on mind.

Lesson 11. Emotional Wisdom: Emotions influence every endeavour of human being. In this lesson we understand the basis of human emotions and explore the factors affecting them. We distinguish the emotions under the influence of different material energies. We discuss the characteristics of the person with emotional balance.

Lesson 12. Spiritual Wisdom: The cycle of life and death is part of material world. Antaratma is the greatest guide to be followed by the material body. Spiritual wisdom is the heist of all wisdoms. In this lesson we discuss the essentials of spiritual enlightenment. We distinguish the austerities performed under the influence of different material energies.

7. Physical Wisdom

A କାର୍ଯ୍ୟକାରଣକର୍ତ୍ତୃତ୍ୱେ ହେତୁଃ ପ୍ରକୃତିରୂପ୍ୟତେ ।
ପୁରୁଷଃ ସୁଖଦୁଃଖାନାଂ ଭୋକ୍ତୃତ୍ୱେ ହେତୁରୂପ୍ୟତେ ॥ 13-21 ॥

B ଦେବଦ୍ୱିଜଗୁରୁପ୍ରାଞ୍ଜୟଜନଂ ଶୌଚମାର୍ଜବମ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟମହିଂସା ଚ ଶାରୀରଂ ତପ ଉଚ୍ୟତେ ॥ 17-14 ॥

C ଅଫଳାକାଞ୍ଛିଭିର୍ଯଜ୍ଞୋ ବିଧୂଦୃଷ୍ଟୋ ଯ ଇଜ୍ୟତେ ।
ଯଷ୍ଟବ୍ୟମେବେତି ମନଃ ସମାଧାୟ ସ ସାଞ୍ଜିକଃ ॥ 17.11 ॥

ଅଭିସନ୍ଧାୟ ତୁ ଫଳଂ ଦୟାର୍ଥମପି ଚୈବ ଯତ୍ ।
ଇଜ୍ୟତେ ଭରତଶ୍ରେଷ୍ଠ ତଂ ଯଜ୍ଞଂ ବିଦ୍ଧି ରାଜସମ୍ ॥ 17.12 ॥

ବିଧୂହୀନମସୃଷ୍ଟାନ୍ନଂ ମନ୍ତ୍ରହୀନମଦକ୍ଷିଣମ୍ ।
ଶ୍ରଦ୍ଧାବିରହିତଂ ଯଜ୍ଞଂ ତାମସଂ ପରିଚକ୍ଷତେ ॥ 17.13 ॥

D ଯଉଦଗ୍ରେ ବିଷମିବ ପରିଶାମେଂମୃତୋପମମ୍ ।
ତତ୍ସୁଖଂ ସାଞ୍ଜିକଂ ପ୍ରୋକ୍ତମାତ୍ମବୁଦ୍ଧିପ୍ରସାଦଜମ୍ ॥ 18-37 ॥

ବିଷୟେନ୍ଦ୍ରିୟସଂଯୋଗାଦ୍ୟଉଦଗ୍ରେଂମୃତୋପମମ୍ ।
ପରିଶାମେ ବିଷମିବ ତତ୍ସୁଖଂ ରାଜସଂ ସ୍ମୃତମ୍ ॥ 18-38 ॥

ଯଦଗ୍ରେ ଚାନ୍ତ୍ରବକ୍ଷେ ଚ ସୁଖଂ ମୋହନମାତ୍ମଜଃ ।
ନିଦ୍ରାଲସ୍ୟପ୍ରମାଦୋଞ୍ଚଂ ତତ୍ତାମସମୁଦାହୃତମ୍ ॥ 18-39 ॥

8. Social Wisdom

- A** ଚାତୁର୍ଥଶ୍ୟଂ ମୟା ସୁଷ୍ମଂ ଗୁଣକର୍ମବିଭାଗଶଃ ।
ତସ୍ୟ କର୍ତ୍ତାରମପି ମାଂ ବିଦ୍ୟକର୍ତ୍ତାରମବ୍ୟୟମ୍ ॥ 4-13 ॥
- B** କାମ୍ୟାନାଂ କର୍ମଣାଂ ନ୍ୟାସଂ ସଂନ୍ୟାସଂ କବୟୋ ବିଦୁଃ ।
ସର୍ବକର୍ମଫଳତ୍ୟାଗଂ ପ୍ରାହୁଃସ୍ତ୍ୟାଗଂ ବିଚକ୍ଷଣାଃ ॥ 18-2 ॥
- C** ଦାତବ୍ୟମିତି ଯଦାନଂ ଦୀୟତେନ୍ଦ୍ରପକାରିଣେ ।
ଦେଶେ କାଳେ ଚ ପାତ୍ରେ ଚ ତଦାନଂ ସାତ୍ତ୍ବିକଂ ସ୍ୱମୃତମ୍ ॥ 17-20 ॥
- ଯତ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟୁପକାରାର୍ଥଂ ଫଳମୁଦ୍ଦିଷ୍ୟ ବା ପୁନଃ ।
ଦୀୟତେ ଚ ପରିକ୍ଳିଷ୍ଠଂ ତଦାନଂ ରାଜସଂ ସ୍ୱମୃତମ୍ ॥ 17-21 ॥
- ଅଦେଶକାଳେ ଯଦାନମପାତ୍ରେଭ୍ୟଶ୍ଚ ଦୀୟତେ ।
ଅସତ୍ତ୍ୱକୃତମବଜ୍ରାତଂ ତତ୍ତାମସମୁଦାହୃତମ୍ ॥ 17-22 ॥
- D** ବ୍ରାହ୍ମଣକ୍ଷତ୍ରିୟବିଶାଂ ଶୂଦ୍ରାଣାଂ ଚ ପରହ୍ମପ ।
କର୍ମାଣି ପ୍ରବିଭକ୍ତାନି ସ୍ୱଭାବପ୍ରଭବୈର୍ଗୁଣୈଃ ॥ 18-41 ॥
- ଶମୋ ଦମସ୍ତପଃ ଶୌଚଂ କ୍ଷାନ୍ତିରାର୍ଜବମେବ ଚ ।
ଜ୍ଞାନଂ ବିଜ୍ଞାନମାସ୍ତିକ୍ୟଂ ବ୍ରହ୍ମକର୍ମ ସ୍ୱଭାବଜମ୍ ॥ 18-42 ॥
- ଶୌର୍ଯ୍ୟଂ ତେଜୋ ଧୃତିର୍ଦାକ୍ଷ୍ୟଂ ଯୁଦ୍ଧେ ଚାପ୍ୟପଲ୍ଲୀୟମ୍ ।
ଦାନମୀଶ୍ୱରଭାବଶ୍ଚ କ୍ଷାନ୍ତଂ କର୍ମ ସ୍ୱଭାବଜମ୍ ॥ 18-43 ॥
- କୃଷିଗୌରକ୍ଷ୍ୟବାଣିଜ୍ୟଂ ବୈଶ୍ୟକର୍ମ ସ୍ୱଭାବଜମ୍ ।
ପରିଚର୍ଯ୍ୟାମ୍ବକଂ କର୍ମ ଶୂଦ୍ରସ୍ୟାପି ସ୍ୱଭାବଜମ୍ ॥ 18-44 ॥

9.Occupational Wisdom

- A** ତେଜଃ କ୍ଷମା ଧୃତିଃ ଶୌଚମଦ୍ରୋହୋ ନୀତିମାନିତା ।
ଭବନ୍ତି ସମ୍ପଦଂ ଦୈବୀମଭିଜାତସ୍ୟ ଭାରତ ॥ 16-3 ॥
- ଦୟୋ ଦର୍ପୋଽଭିମାନଶ୍ଚ କ୍ରୋଧଃ ପାରୁଷ୍ୟମେବ ଚ ।
ଅଜ୍ଞାନଂ ଚାଭିଜାତସ୍ୟ ପାର୍ଥ ସମ୍ପଦମାସୁରୀମ୍ ॥ 16-4 ॥
- B** ମୁକ୍ତସଙ୍ଗୋଽନହମ୍ବଦୀ ଧୃତ୍ୟସ୍ତାହସମନ୍ବିତଃ ।
ସିଦ୍ଧସିଦ୍ଧ୍ୟୋର୍ନିର୍ଝକାରଃ କର୍ତ୍ତା ସାତ୍ତ୍ବିକ ଉଚ୍ୟତେ ॥ 18-26 ॥
- ରାଗୀ କର୍ମଫଳପ୍ରେପସ୍ତୁର୍ଲୁଚ୍ଛୋ ହିଂସାମୁକୋଽଶୁଚିଃ ।
ହର୍ଷଶୋକାନ୍ବିତଃ କର୍ତ୍ତା ରାଜସଃ ପରିକୀର୍ତ୍ତିତଃ ॥ 18-27 ॥
- ଅମୃତଃ ପ୍ରାକୃତଃ ସ୍ବଚ୍ଛଃ ଶଠୋ ନୈଷ୍ଠୂତିକୋଽଲସଃ ।
ବିଷାଦୀ ଦୀର୍ଘସୂତ୍ରୀ ଚ କର୍ତ୍ତା ତାମସ ଉଚ୍ୟତେ ॥ 18-28 ॥
- C** ଧୃତ୍ୟା ଯୟା ଧାରୟତେ ମନଃପ୍ରାଣେହିୟକ୍ରିୟାଃ ।
ଯୋଗେନାବ୍ୟଭିଚାରିଣ୍ୟା ଧୃତିଃ ସା ପାର୍ଥ ସାତ୍ତ୍ବିକୀ ॥ 18-33 ॥
- ଯୟା ହୁ ଧର୍ମକାମାର୍ଥାନ୍ଧୃତ୍ୟା ଧାରୟତେଽର୍ଜୁନ ।
ପ୍ରସଙ୍ଗେନ ଫଳାକାଞ୍ଛୀ ଧୃତିଃ ସା ପାର୍ଥ ରାଜସୀ ॥ 18-34 ॥
- ଯୟା ସ୍ବପ୍ନଂ ଭୟଂ ଶୋକଂ ବିଷାଦଂ ମଦମେବ ଚ ।
ନ ବିମୁଞ୍ଚତି ଦୁର୍ମେଧା ଧୃତିଃ ସା ପାର୍ଥ ତାମସୀ ॥ 18-35 ॥

10. Mental Wisdom

- A** ଅଭୟଂ ସତ୍ତ୍ୱସଂଶୁଦ୍ଧିର୍ଜ୍ଞାନଯୋଗବ୍ୟବସ୍ଥିତିଃ ।
ଦାନଂ ଦମଶ୍ଚ ଯଜ୍ଞଶ୍ଚ ସ୍ୱାଧ୍ୟାୟସ୍ତପ ଆର୍ଜବମ୍ ॥ 16-1 ॥
- ଅହିଂସା ସତ୍ୟମକ୍ରୋଧସ୍ତ୍ୟାଗଃ ଶାନ୍ତିରପୈଶ୍ଚନମ୍ ।
ଦୟା ଭୂତେଷ୍ଠଲୋଲୁପ୍ତଂ ମାର୍ଦ୍ଦବଂ ହ୍ରୀରତାପଲମ୍ ॥ 16-2 ॥
- B** ତ୍ରିବିଧଂ ନରକସ୍ୟେଦଂ ଦ୍ୱାରଂ ନାଶନମାମ୍ବନଃ ।
କାମଃ କ୍ରୋଧସ୍ତଥା ଲୋଭସ୍ତସ୍ମାଦେତତ୍ତ୍ୱୟଂ ତ୍ୟଜେତ୍ ॥ 16-21 ॥
- ଏତୈର୍ଘ୍ନେୟଃ କୌନ୍ତେୟ ତମୋହାରୈସ୍ତ୍ରିଭିର୍ନରଃ ।
ଆଚରତ୍ୟାମ୍ବନଃ ଶ୍ରେୟସ୍ତତୋ ଯାତି ପରାଂ ଗତିମ୍ ॥ 16-22 ॥
- C** ଅନୁଦ୍ୱେଷକରଂ ବାକ୍ୟଂ ସତ୍ୟଂ ପ୍ରିୟହିତଂ ଚ ଯତ୍ ।
ସ୍ୱାଧ୍ୟାୟାଭ୍ୟାସନଂ ଚୈବ ବାଞ୍ଛୟଂ ତପ ଉଚ୍ୟତେ ॥ 17-15 ॥
- D** ମନଃ ପ୍ରସାଦଃ ସୌମ୍ୟତ୍ୱଂ ମୌନମାମ୍ବିନିଗ୍ରହଃ ।
ଭାବସଂଶୁଦ୍ଧିରିତ୍ୟେତତ୍ତ୍ୱପୋ ମାନସମୁଚ୍ୟତେ ॥ 17-16 ॥
- E** ପ୍ରବୃତ୍ତିଂ ଚ ନିବୃତ୍ତିଂ ଚ କାର୍ଯ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟେ ଭୟାଭୟେ ।
ବନ୍ଧଂ ମୋକ୍ଷଂ ଚ ଯା ବେତ୍ତି ବୁଦ୍ଧିଃ ସା ପାର୍ଥ ସାଦ୍ବିକା ॥ 18-30 ॥
- ଯୟା ଧର୍ମମଧର୍ମଂ ଚ କାର୍ଯ୍ୟଂ ଚାକାର୍ଯ୍ୟମେବ ଚ ।
ଅୟଥାବପୁଜାନାତି ବୁଦ୍ଧିଃ ସା ପାର୍ଥ ରାଜସୀ ॥ 18-31 ॥
- ଅଧର୍ମଂ ଧର୍ମମିତି ଯା ମନ୍ୟତେ ତମସାବୃତା ।
ସର୍ଘାଥାନ୍ଦିପରୀତାଂଶୁ ବୁଦ୍ଧିଃ ସା ପାର୍ଥ ତାମସୀ ॥ 18-32 ॥

11. Emotional Wisdom

- A** ବିହାୟ କାମାନ୍ୟଃ ସର୍ଘାନୁପୁମାଂଶ୍ଚରତି ନିଃସ୍ବହଃ ।
ନିର୍ମମୋ ନିରହଙ୍କାରଃ ସ ଶାନ୍ତିମଧୁଗଚ୍ଛତି ॥ 2-71 ॥
- ଶକ୍ଳୋତୀହୈବ ଯଃ ସୋହୁଂ ପ୍ରାକ୍ଷରୀରବିମୋକ୍ଷଶାତ୍ ।
କାମକ୍ରୋଧୋଭବଂ ବେଗଂ ସ ଯୁକ୍ତଃ ସ ସୁଖୀ ନରଃ ॥ 5-23 ॥
- B** କର୍ମଶଃ ସୁକୃତସ୍ୟାହୁଃ ସାହିକଂ ନିର୍ମଳଂ ଫଳମ୍ ।
ରଜସସ୍ତୁ ଫଳଂ ଦୁଃଖମଜ୍ଞାନଂ ତମସଃ ଫଳମ୍ ॥ 14-16 ॥
- C** ସତ୍ତ୍ବାସଞ୍ଜାୟତେ ଜ୍ଞାନଂ ରଜସୋ ଲୋଭ ଏବ ଚ ।
ପ୍ରମାଦମୋହୌ ତମସୋ ଭବତୋଽଜ୍ଞାନମେବ ଚ ॥ 14-17 ॥
- D** ପ୍ରକାଶଂ ଚ ପ୍ରବୃତ୍ତିଂ ଚ ମୋହମେବ ଚ ପାଣ୍ଡବ ।
ନ ବ୍ୟସ୍ମି ସମ୍ପ୍ରବୃତ୍ତାନି ନ ନିବୃତ୍ତାନି କାଞ୍ଚତି ॥ 14-22 ॥
- ଉଦାସୀନବଦାସୀନୋ ଗୁଣୈର୍ଯୋ ନ ବିଚାଲ୍ୟତେ ।
ଗୁଣା ବର୍ତ୍ତନ୍ତ ଇତ୍ୟେବଂ ଯୋଃବଚିଷ୍ଠତି ନେଙ୍ଗତେ ॥ 14-23 ॥
- E** ସମଦୁଃଖସୁଖଃ ସ୍ବକ୍ଷଃ ସମଲୋଷ୍ଟାଶ୍ଚକାଞ୍ଚନଃ ।
ତୁଲ୍ୟପ୍ରିୟାପ୍ରିୟୋ ଧୀରସ୍ତୁଲ୍ୟନିନ୍ଦାମ୍ବଂସୁତିଃ ॥ 14-24 ॥
- ମାନାପମାନୟୋସ୍ତୁଲ୍ୟସ୍ତୁଲ୍ୟୋ ମିତ୍ରାରିପକ୍ଷୟୋଃ ।
ସର୍ଘୀରମ୍ବପରିତ୍ୟାଗୀ ଗୁଣାତୀତଃ ସ ଉଚ୍ୟତେ ॥ 14-25 ॥

12. Spiritual Wisdom

- A** ଜାତସ୍ୟ ହି ଧରୁବୋ ମୁଦୁଧଧରୁବଂ ଜନ୍ମ ମୃତସ୍ୟ ଚ ।
ତସ୍ମାଦପରିହାର୍ଯ୍ୟେନ ନ ଭଂ ଶୋଚିତୁମର୍ହସି ॥ 2-27 ॥
- B** ଆପୂର୍ଣ୍ଣମାଣମଚଳପ୍ରତିଷ୍ଠଂ ସମୁଦ୍ରମାପଃ ପ୍ରବିଶନ୍ତି ଯଦ୍ବତ୍ ।
ତଦ୍ବଦ୍ଭାମା ଯଂ ପ୍ରବିଶନ୍ତି ସର୍ବେ ସ ଶାନ୍ତିମାପ୍ନୋତି ନ କାମକାମୀ ॥ 2-70 ॥
- ବିଦ୍ୟାବିନୟସମ୍ପନ୍ନେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଗବି ହସ୍ତିନି ।
ଶୁନି ଚୈବ ଶୃପାକେ ଚ ପଣ୍ଡିତାଃ ସମବର୍ଣ୍ଣିନଃ ॥ 5-18 ॥
- C** ଶ୍ରେୟୋ ହି ଜ୍ଞାନମଭ୍ୟାସାଜ୍ଞାନାନ୍ଧ୍ୟାନଂ ବିଶିଷ୍ୟତେ ।
ଧ୍ୟାନାକର୍ମଫଳତ୍ୟାଗସ୍ତ୍ୟାଗାଛାନ୍ତିରନନ୍ତରମ୍ ॥ 12-12 ॥
- D** ସମଃ ଶତ୍ରୌ ଚ ମିତ୍ରେ ଚ ତଥା ମାନାପମାନୟୋଃ ।
ଶୀତୋଷ୍ଣସୁଖଦୁଃଖେଷୁ ସମଃ ସଙ୍ଗବିବର୍ଜିତଃ ॥ 12-18 ॥
- ତୁଲ୍ୟନିନ୍ଦାସ୍ତୁତିମୌନୀ ସନ୍ତୁଷ୍ଟୋ ଯେନ କେନଚିତ୍ ।
ଅନିକେତଃ ସ୍ଥିରମତିର୍ଭକ୍ତିମାନ୍ନେ ପ୍ରିୟୋ ନରଃ ॥ 12-19 ॥
- E** ଶ୍ରଦ୍ଧୟା ପରୟା ତପ୍ତଂ ତପସ୍ତତ୍ତ୍ରିବିଧଂ ନରୈଃ ।
ଅଫଳାକାଞ୍ଚିଭିର୍ଭୁକ୍ତୈଃ ସାତ୍ତ୍ବିକଂ ପରିତ୍ୟଜେତ ॥ 17-17 ॥
- ସକାରମାନପୂଜାର୍ଥଂ ତପୋ ଦୟେନ ଚୈବ ଯତ୍ ।
କ୍ରିୟତେ ତଦିହ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ରାଜସଂ ଚଳମଧରୁବମ୍ ॥ 17-18 ॥
- ମୃଦଗ୍ରାହେଶାମ୍ବନୋ ଯୟାତୟା କ୍ରିୟତେ ତପଃ ।
ପରସ୍ୟେଷାସାଦନାର୍ଥଂ ବା ତତ୍ତ୍ବାମସମୁଦାହୃତମ୍ ॥ 17-19 ॥

YOGA (Pure Soul)

YOGA course highlights the principles of pure soul. The body is our material identity and the soul is our spiritual identity. Union of both is Yoga and there are four paths for Yoga namely Karma, Gnana, Dhyana and Bhakti. Karma yoga describes the path of action, Gnana yoga describes the path of knowledge, Dhyana yoga describes the path of meditation and Bhakti yoga describes the path of devotion in the pursuit of union of body and soul. In this course the participants shall learn the following. The doctrine of rebirth and reincarnation. The law of Karma and its five factors. The principle of Gnana and its components. The process of Dhyana and its essentials. The practice of Bhakti and its methods.

Lesson 13. Yoga Sukshma: Body is our material identity and Atma is our spiritual identity. Union of both is called Yoga. In this lesson we understand the Atma by exploring the secrets of life, death and rebirth. We understand the principal of reincarnation and the divine supremacy. We will learn the austerities of Yoga.

Lesson 14. Karma Yoga: Union of material body with eternal Atma through Karma (action) is called Karma Yoga. Sense objects pollute mind and contaminate actions resulting in sin. In this lesson we will learn the principles of action, renunciation and sacrifice. We distinguish between the actions performed under the influence of different material energies.

Lesson 15. Gnana Yoga: Union of material body with eternal Atma through Gnana (knowledge) is called Gnana Yoga. The path of Gnana Yoga involves the study of eternal wisdom available in scriptures such as Bhagavad-Gita, Brahmasutras, Upanishads etc. In this lesson we will understand the essential virtues and austerities for the pursuit of Gnana Yoga.

Lesson 16. Dhyana Yoga: Union of material body with eternal Atma through Dhyana (meditation) is called Dhyana Yoga. Unlike the other three paths of Yoga, it is pursued in seclusion. In this path the Yogi will turn his senses inwards to realise the Atma. In this lesson we will understand the essentials of Dhyana Yoga and learn the process of meditation.

Lesson 17. Bhakti Yoga: Union of material body with eternal Atma through Bhakti (devotion) is called Bhakti Yoga. This is believed to be the simplest of all other paths of self-realisation. In the path of Bhakti, the Yogi stays in constant connection with God. In this lesson we will understand the essentials of Bhakti and learn the process of devotion.

13: Yoga Sukshma

- A** ନ ଦ୍ଵେବାହଂ ଜାତୁ ନାସଂ ନ ଦ୍ଵଂ ନେମେ ଜନାଧିପାଃ ।
ନ ଚୈବ ନ ଭବିଷ୍ୟାମଃ ସର୍ବେ ବୟମତଃ ପରମ୍ ॥ 2-12 ॥
- ନୈନଂ ଛିନ୍ନନ୍ତି ଶସ୍ତ୍ରାଣି ନୈନଂ ଦହତି ପାବକଃ ।
ନ ଚୈନଂ କ୍ଲେଦୟନ୍ତି ଯୋଗୋ ନ ଶୋଷୟତି ମାରୁତଃ ॥ 2-23 ॥
- B** ଦେହିନୋଽସ୍ଥିନ୍ୟଥା ଦେହେ କୌମାରଂ ଯୌବନଂ ଜରା ।
ତଥା ଦେହାକ୍ରମପ୍ରାପ୍ତିର୍ଧୀରସ୍ତତଃ ନ ମୁହ୍ୟତି ॥ 2-13 ॥
- ବାସାଂସି ଜାଣୀନି ଯଥା ବିହାୟ ନବାନି ଗୃହ୍ଣାତି ନରୋଽପରାଣି ।
ତଥା ଶରୀରାଣି ବିହାୟ ଜାଣୀନ୍ୟନ୍ୟାନି ସଂୟାତି ନବାନି ଦେହୀ ॥ 2-22 ॥
- C** ଯଦା ଯଦା ହି ଧର୍ମସ୍ୟ ଗ୍ଳାନିର୍ଭବତି ଭାରତ ।
ଅଭ୍ୟୁଦ୍ଧାନମଧର୍ମସ୍ୟ ତଦାତ୍ମନଂ ସୃଜାମ୍ୟହମ୍ ॥ 4-7 ॥
- ପରିତ୍ରାଣାୟ ସାଧୁନାଂ ବିନାଶାୟ ଚ ଦୁଷ୍ଟତାମ୍ ।
ଧର୍ମସଂସ୍ଥାପନାର୍ଥାୟ ସମ୍ଭବାମି ଯୁଗେ ଯୁଗେ ॥ 4-8 ॥
- D** ଜନ୍ମ କର୍ମ ଚ ମେ ଦିବ୍ୟମେବଂ ଯୋ ବେଭି ତତ୍ତ୍ଵତଃ ।
ତ୍ୟକ୍ତ୍ଵା ଦେହଂ ପୁନର୍ଜନ୍ମ ନୈତି ମାମେତି ସୋଽର୍ଜୁନ ॥ 4-9 ॥
- E** ବୀତରାଗଭୟକ୍ରୋଧା ମକ୍ଳୟା ମାୟୁପାଶ୍ଚିତାଃ ।
ବହବୋ ଜ୍ଞାନତପସା ପୃତା ମଭାବମାଗତାଃ ॥ 4-10 ॥

14: Karma Yoga

- A** କର୍ମଣ୍ୟବାଧୁକାରସ୍ତେ ମା ଫଳେଷୁ କଦାଚନ ।
ମା କର୍ମଫଳହେତୁର୍ଭୂର୍ନା ତେ ସଙ୍ଗୋଽସ୍ତ୍ୟକର୍ମଣି ॥ 2-47 ॥
- ଅନ୍ନାଭବନ୍ତି ଭୂତାନି ପର୍ଜନ୍ୟାଦନ୍ନସମ୍ଭବଃ ।
ଯଜ୍ଞାଭବତି ପର୍ଜନ୍ୟୋ ଯଜ୍ଞଃ କର୍ମସମୁଭବଃ ॥ 3-14 ॥
- ଯଦ୍ୟଦାଚରତି ଶ୍ରେଷ୍ଠସ୍ତତ୍ରଦେବେତରୋ ଜନଃ ।
ସ ଯପୁମାଣଂ କୁରୁତେ ଲୋକସ୍ତଦନ୍ତ୍ରବର୍ତ୍ତତେ ॥ 3-21 ॥
- ଶ୍ରେୟାନ୍ମଧର୍ମୋ ବିଗୁଣଃ ପରଧର୍ମାସ୍ତନ୍ନୁଷ୍ଠିତାତ୍ ।
ସ୍ବଧର୍ମେ ନିଧନଂ ଶ୍ରେୟଃ ପରଧର୍ମୋ ଭୟାବହଃ ॥ 3-35 ॥
- B** ଯସ୍ୟ ସର୍ବେ ସମାରମ୍ଭାଃ କାମସଙ୍କଳ୍ପବର୍ଜିତାଃ ।
ଜ୍ଞାନାଗ୍ନିଦଗ୍ଧକର୍ମାଣଂ ତମାହୁଃ ପଶ୍ଚିତଂ ବୁଧାଃ ॥ 4-19 ॥
- C** ସଂନ୍ୟାସଃ କର୍ମଯୋଗଶ୍ଚ ନିଃଶ୍ରେୟସକରାବୁଭୌ ।
ତଯୋସ୍ତୁ କର୍ମସଂନ୍ୟାସାକ୍ କର୍ମଯୋଗୋ ବିଶିଷ୍ଟତେ ॥ 5-2 ॥
- D** ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟାଧାର୍ଯ୍ୟ କର୍ମାଣି ସଙ୍ଗଂ ତ୍ୟକ୍ତ୍ବା କରୋତି ଯଃ ।
ଲିପ୍ୟତେ ନ ସ ପାପେନ ପଞ୍ଚପତ୍ରମିବାମ୍ବସା ॥ 5-10 ॥
- E** ଅଧିଷ୍ଠାନଂ ତଥା କର୍ତ୍ତା କରଣଂ ଚ ପୃଥଗ୍ଧିମ୍ ।
ବିବିଧାଶ୍ଚ ପୃଥକ୍ଷ୍ଟ୍ବା ଦୈବଂ ଚୈବାତ୍ର ପଞ୍ଚମମ୍ ॥ 18-14 ॥

15: Gnana Yoga

A ଧୂମେନାବ୍ରୁୟତେ ବହିର୍ଯଥାବର୍ଣ୍ଣୋ ମଲେନ ଚ ।
ଯଥୋଲ୍ଲେନାବୃତୋ ଗର୍ଭସ୍ତଥା ତେନେଦମାବୃତମ୍ ॥ 3-38 ॥

B ବ୍ରହ୍ମାର୍ପଣଂ ବ୍ରହ୍ମ ହବିର୍ବ୍ରହ୍ମାଗ୍ନୌ ବ୍ରହ୍ମଣା ହୃତମ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମେବ ତେନ ଗତ୍ତବ୍ୟଂ ବ୍ରହ୍ମକର୍ମସମାଧୁନା ॥ 4-24 ॥

C ଶ୍ରଦ୍ଧାବାଁଲ୍ଲଭତେ ଜ୍ଞାନଂ ତତ୍ପରଃ ସଂଯତେହିୟଃ ।
ଜ୍ଞାନଂ ଲବ୍ଧ୍ବା ପରାଂ ଶାନ୍ତିମଚିରେଣାଧିଗଚ୍ଛତି ॥ 4-39 ॥

ଜ୍ଞାନେନ ହୁ ତଦଜ୍ଞାନଂ ଯେଷାଂ ନାଶିତମାତ୍ମନଃ ।
ତେଷାମାଦିତ୍ୟବଜ୍ଞଜ୍ଞାନଂ ପ୍ରକାଶୟତି ତତ୍ପରମ୍ ॥ 5-16 ॥

D ମନୁଷ୍ୟାଣାଂ ସହସ୍ରେଷୁ କଷ୍ଟିତ୍ୟତତି ସିଦ୍ଧୟେ ।
ଯତତାମପି ସିଦ୍ଧାନାଂ କଷ୍ଟିକ୍ଳାଂ ବେଢ଼ି ତତ୍ତ୍ୱତଃ ॥ 7-3 ॥

ବହୁନାଂ ଜନ୍ମନାମକ୍ତେ ଜ୍ଞାନବାକ୍ସାଂ ପ୍ରପଦ୍ୟତେ ।
ବାସୁଦେବଃ ସର୍ବମିତି ସ ମହାତ୍ମା ସୁଦୁର୍ଲଭଃ ॥ 7-19 ॥

E ଯଃ ଶାସ୍ତ୍ରବିଧିମୁତ୍ସୁଜ୍ୟ ବର୍ତ୍ତତେ କାମକାରତଃ ।
ନ ସ ସିଦ୍ଧିମବାପ୍ନୋତି ନ ସୁଖଂ ନ ପରାଂ ଗତିମ୍ ॥ 16-23 ॥

F ଜ୍ଞାନଂ ଜ୍ଞେୟଂ ପରିଜ୍ଞାତା ତ୍ରିବିଧା କର୍ମତୋଦନା ।
କରଣଂ କର୍ମ କର୍ତ୍ତେତି ତ୍ରିବିଧଃ କର୍ମସଙ୍ଗଂ ହଃ ॥ 18-18 ॥

16: Dhyana Yoga

- A** ଯୋଗୀ ଯୁଞ୍ଜୀତ ସତତମାତ୍ମନଂ ରହସି ସ୍ଥିତଃ ।
ଏକାକୀ ଯତଚିତ୍ତାତ୍ମା ନିରାଶୀରପରିଗ୍ରହଃ ॥ 6-10 ॥
- ଶୁଚୌ ଦେଶେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପ୍ୟ ସ୍ଥିରମାସନମାତ୍ମନଃ ।
ନାତ୍ମ୍ୟକ୍ଳିତଂ ନାତିନୀତଂ ଚୈଲାଜିନକୁଶୋଭରମ୍ ॥ 6-11 ॥
- ତତ୍ତ୍ୱେକାଗ୍ରଂ ମନଃ କୃତ୍ୱା ଯତଚିତ୍ତେନ୍ଦ୍ରିୟକ୍ରିୟଃ ।
ଉପବିଶ୍ୟାସନେ ଯୁଞ୍ଜ୍ୟାଦ୍ୟୋଗମାତ୍ମବିଶୁଦ୍ଧୟେ ॥ 6-12 ॥
- B** ସମଂ କାୟଶିରୋଗ୍ରୀବଂ ଧାରୟନ୍ନଚଳଂ ସ୍ଥିରଃ ।
ସମ୍ପ୍ରେକ୍ଷ୍ୟ ନାସିକାଗ୍ରଂ ସ୍ୱଂ ଦିଶଶ୍ଚାନବଲୋକୟନ୍ ॥ 6-13 ॥
- ପ୍ରଶାନ୍ତାତ୍ମା ବିଗତଭୀର୍ତ୍ତୁଚ୍ଛତାରିତ୍ରତେ ସ୍ଥିତଃ ।
ମନଃ ସଂୟମ୍ୟ ମଜ୍ଜିତ୍ୱୋ ଯୁକ୍ତ ଆସୀତ ମପ୍ସରଃ ॥ 6-14 ॥
- ଯୁଞ୍ଜନ୍ନେବଂ ସଦାତ୍ମନଂ ଯୋଗୀ ନିୟତମାନସଃ ।
ଶାନ୍ତିଂ ନିର୍ଦ୍ଧାଣପରମାଂ ମହଂସ୍ଥାମଧୁଗଞ୍ଜତି ॥ 6-15 ॥
- C** ଯଥା ଦୀପୋ ନିବାତସ୍ଥୋ ନେଙ୍ଗତେ ସୋପମା ସମୃତା ।
ଯୋଗିନୋ ଯତଚିତ୍ତସ୍ୟ ଯୁଞ୍ଜତୋ ଯୋଗମାତ୍ମନଃ ॥ 6-19 ॥
- D** ସର୍ବଭୂତସ୍ଥମାତ୍ମନଂ ସର୍ବଭୂତାନି ତାତ୍ମନି ।
ଲକ୍ଷତେ ଯୋଗଯୁକ୍ତାତ୍ମା ସର୍ବତ୍ର ସମବର୍ଗିନଃ ॥ 6-29 ॥

17: Bhakti Yoga

- A** ଯେ ଯଥା ମାଂ ପ୍ରପଦ୍ୟନ୍ତେ ତାଂସ୍ତଥୈବ ଭଜାମ୍ୟହମ୍ ।
ମମ ବର୍ମାନୁବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ମନୁଷ୍ୟାଃ ପାର୍ଥ ସର୍ବଶଃ ॥ 4-11 ॥
- B** ଅନନ୍ୟାଶ୍ଚିନ୍ତୟନ୍ତୋ ମାଂ ଯେ ଜନାଃ ପର୍ଯ୍ୟୁପାସତେ ।
ତେଷାଂ ନିତ୍ୟାଭିଯୁକ୍ତାନାଂ ଯୋଗକ୍ଷେମଂ ବହାମ୍ୟହମ୍ ॥ 9-22 ॥
- ପତ୍ରଂ ପୁଷ୍ପଂ ଫଲଂ ତୋୟଂ ଯୋ ମେ ଭକ୍ତ୍ୟା ପ୍ରୟତ୍ନତି ।
ତଦହଂ ଭକ୍ତ୍ୟୁପହୃତମଶ୍ୱାମି ପ୍ରୟତାମ୍ବନଃ ॥ 9-26 ॥
- C** ମହନା ଭବ ମଭକ୍ତୋ ମଦ୍ୟାଜୀ ମାଂ ନମସ୍କରୁ ।
ମାମେବୈଷ୍ୟସି ଯୁକ୍ତୈବମାମ୍ନାନ୍ ମପୁରାୟଶଃ ॥ 9-34 ॥
- ମଜିତା ମହୁତପ୍ରାଣା ବୋଧୟନ୍ତଃ ପରଶ୍ଚରମ୍ ।
କଥୟନ୍ତଶ୍ଚ ମାଂ ନିତ୍ୟଂ ତୁଷ୍ୟନ୍ତି ଚ ରମନ୍ତି ଚ ॥ 10-9 ॥
- D** ଅନପେକ୍ଷଃ ଶୁଚିର୍ଦକ୍ଷ ଉଦାସୀନୋ ଗତବ୍ୟଥଃ ।
ସର୍ବାରମ୍ଭପରିତ୍ୟାଗୀ ଯୋ ମଭକ୍ତଃ ସ ମେ ପ୍ରିୟଃ ॥ 12-16 ॥
- E** ଇଶ୍ୱରଃ ସର୍ବଭୂତାନାଂ ହୃଦ୍ଦେଶେର୍ଜୁନ ତିଷ୍ଠତି ।
ଭ୍ରାମୟନ୍ସର୍ବଭୂତାନି ଯନ୍ତ୍ରାରୂଢାନି ମାୟୟା ॥ 18-61 ॥
- F** ସର୍ବଧର୍ମାନୁରୂପିତ୍ୟଜ୍ୟ ମାମେକଂ ଶରଣଂ ବ୍ରଜ ।
ଅହଂ ଭୂ ସର୍ବପାପେଭ୍ୟା ମୋକ୍ଷୟିଷ୍ୟାମି ମା ଶୁଚଃ ॥ 18-66 ॥

JEEVA (Optimal Life)

JEEVA course highlights 12 topics of yoga for optimal life under 4 lessons. Each topic covers a collection of 8 sutras of Maharshi Patanjali. Each lesson consists of 3 topics from each Pada of the Patanjali Yoga-sutras. The earlier 3 courses are based on Bhagavad-Gita which is also called as the Yoga-shastra. While the earlier 3 courses highlight the principles of sound body, sound mind and pure soul, this course highlights techniques of yoga for optimal life. Collectively these 4 courses cover the principles and techniques of Yoga from the Yoga-shastra and the Yoga-sutras respectively. In effect students will have a broad understanding of complete Yoga in other words the 'PoornaYoga'.

Lesson 18. Samadhi Pada: This lesson covers 3 topics of yoga based on the sutras from the Samadhi pada of Patanjali Yoga-sutras. The first topic is the 'Chittavritti Nirodha' which presents the fivefold distractions of conscious and their remedy. The second topic is the 'Ishwara Pranidhana' which means to surrender oneself in devotion of the Ishwara. The third topic is 'Chitta Santhi' which highlights the methods of calming down the conscious.

Lesson 19. Sadhana Pada: This lesson covers 3 topics of yoga based on the sutras from the Sadhana pada of Patanjali Yoga-sutras. The fourth topic is 'Kriya Yoga' which highlights the three components of Kriya-Yoga. The fifth topic is 'Bahiranga Yoga' which presents the limbs of Yoga that are physical in nature. The sixth topic is 'Pratipaksha Bhavana' which presents the mechanism of using the opposite reaction to neutralise distortions.

Lesson 20. Vibhuti Pada: This lesson covers 3 topics of yoga based on the sutras from the Vibhuti pada of Patanjali Yoga-sutras. The seventh topic is 'Antaranga Yoga' which presents the limbs of Yoga that are psychic in nature. The eighth topic is 'Samyama' which highlight the power of Yoga in attaining transcendental wisdom. The ninth topic is 'Satva Purusha' which differentiates between the Satva and Purusha.

Lesson 21. Kaivalya Pada: This lesson covers 3 topics of yoga based on the sutras from the Kaivalya pada of Patanjali Yoga-sutras. The tenth topic is 'Smriti Samskara' which differentiates between Smriti and Samskara. The eleventh topic is 'Chitta Bedha' which explains how different Chittas result in different perceptions of same reality. The twelfth topic is 'Chitta Shakti' which explains the power of conscious and its culmination in soul upon attaining Kaivalyam.

Lesson 22. Green Jeevan: Life in line with nature is Green Jeevan. This lesson is an approach to practically explore the ways and means for leading a balanced life. It involves experimenting with food, exercise and yoga using the principles of sound body, sound mind, pure soul and techniques of optimal life based on the DEHA, GNANA, YOGA and JEEVA courses of the PoornaYoga Program.

18. Samadhi Pada

Topic 1: Chittavritti Nirodha

- A**
- 1-2. ଯୋଗସ୍ଥିତି ବୃତ୍ତି ନିରୋଧଃ
 - 1-6. ପ୍ରମାଣ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ବିକଳ୍ପ ନିଦ୍ରା ସ୍ମୃତିଭୟଃ
 - 1-7. ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷାନ୍ତରାଳମାନଃ ପ୍ରମାଣାନି
 - 1-8. ବିପର୍ଯ୍ୟୟୋ ମିଥ୍ୟାଜ୍ଞାନମତଦ୍ବରୂପପ୍ରତିଷ୍ଠମ୍.
 - 1-9. ଶବ୍ଦଜ୍ଞାନାନ୍ତରାଳାତୀ ବସ୍ତୁଶୂନ୍ୟଃ ବିକଳ୍ପଃ
 - 1-10. ଅଭାବ ପ୍ରତ୍ୟୟାଲମ୍ବନା ବୃତ୍ତିର୍ନିଦ୍ରା.
 - 1-11. ଅନୁଭୂତବିଷୟାଂସମ୍ପ୍ରମୋକ୍ଷଃ ସ୍ମୃତିଃ
 - 1-12. ଅଭ୍ୟାସବୈରାଗ୍ୟାଭ୍ୟାଂ ତଦ୍ବିରୋଧଃ

Topic 2: Eswara Pranidhana

- B**
- 1-23. ଈଶ୍ବର ପ୍ରଣିଧାନାଦ୍ବା
 - 1-24. କ୍ଳେଶକର୍ମବିପାକାଂଶାୟୈରପରାମୃଷ୍ଟ ପୁରୁଷବିଶେଷୀଶ୍ବରଃ
 - 1-25. ତତ୍ତ୍ଵ ନିରତିଶୟଂ ସର୍ବଜ୍ଞ ବୀଜଂ
 - 1-26. ପୂର୍ବେଷାମପି ଗୁରୁଃ କାଲେନାନବଛେଦାତ୍
 - 1-27. ତସ୍ୟ ବାଚକଃ ପ୍ରଣବଃ
 - 1-28. ତଦ୍ବିପକ୍ଷବର୍ଥଭାବନମ୍.
- C**
- 1-29. ତତଃ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଳେତନାଧିଗମୋଽପ୍ୟକ୍ତରାୟାଭାବଶ୍ଚ
 - 1-30. ବ୍ୟାଧି ସ୍ତ୍ୟାନ ସଂଶୟ ପ୍ରମାଦାଲସ୍ୟାବିରତି
 - ଭ୍ରାନ୍ତିବର୍ଜନାଲବ୍ଧଭୂମିକତ୍ସାନବକ୍ଷିତ୍ସାନି ଚିତ୍ତବିକ୍ଷେପାସ୍ତେକ୍ତରାୟାଃ

Topic 3: Chitta Shanti

- D** 1-33. ମୈତ୍ରୀ କରୁଣା ମୁଦିତୋପେକ୍ଷାଣାଂ ସୁଖଦୁଃଖ ପୁଣ୍ୟାପୁଣ୍ୟ
ବିଷୟାଣାଂ ଭାବନାତଃ ଚିତ୍ତପ୍ରସାଦନମ୍.
- 1-34. ପ୍ରଚ୍ଛଦନ ବିଧାରଣାଭ୍ୟାଂ ବା ପ୍ରାଣସ୍ୟ
- 1-35. ବିଷୟବତୀ ବା ପ୍ରବୃତ୍ତିରୁପ୍ତା ମନସଃ ସ୍ଥିତିବିକ୍ଷିନ୍ନୀ
- 1-36. ବିଶୋକା ବା ଜ୍ୟୋତିଷ୍ଠତୀ
- 1-37. ବୀତରାଗ ବିଷୟଂ ବା ଚିତ୍ତମ୍
- 1-38. ସ୍ୱପ୍ନ ନିଦ୍ରା ଜ୍ଞାନାହଲମ୍ବନଂ ବା
- 1-39. ଯଥାଭିମତ ଧ୍ୟାନାଦ୍ୱା
- 1-40. ପରମାଶୁ ପରମ ମହତ୍ତ୍ୱାନ୍ତଃସ୍ୟ ବଶୀକାରଃ

19. Sadhana Pada

Topic 4: Kriya Yoga

- A** 2-1. ତପସ୍ୱାଧ୍ୟାୟେଶ୍ୱରପ୍ରଣିଧାନାନି କ୍ରିୟାୟୋଗଃ
- 2-3. ଅବିଦ୍ୟାଂସ୍ମିତାରାଗଦ୍ୱେଷାଭିନିବେଶାଃ ପଞ୍ଚକ୍ଳେଶାଃ
- 2-4. ଅବିଦ୍ୟାକ୍ଷେତ୍ରମୁତ୍ତରେଷାଂ ପ୍ରସୁପ୍ତତନ୍ମୁବିକ୍ଳିନ୍ନୋଦାରାଣାମ୍
- 2-5. ଅନିତ୍ୟାଶ୍ଚିତ ଦୁଃଖାନାମ୍ସୁ ନିତ୍ୟଶ୍ଚିତୀ ସୁଖାଂଶ୍ଚ ଖ୍ୟାତିରବିଦ୍ୟା
- 2-6. ଦୃଷ୍ଟର୍ଶନଶକ୍ତ୍ୟୋପାରେକାମ୍ତେବେଶ୍ମିତା
- 2-7. ସୁଖାନ୍ତୁଶୟୀ ରାଗଃ
- 2-8. ଦୁଃଖାନ୍ତୁଶୟୀ ଦ୍ୱେଷଃ
- 2-9. ସ୍ୱରସବାହୀ ବିଦୁଷୋଽପି ତଥାଂରୁଦ୍ଧୋଽଭିନିବେଶଃ

Topic 5: Bahiranga Yoga

- B** 2-28. ଯୋଗାଙ୍ଗାନୁଷ୍ଠାନାଦଶୁଦ୍ଧିକ୍ଷୟେ ଜ୍ଞାନଦୀପ୍ତିରବିବେକଶ୍ୟାତେଃ
 2-29. ଯମ ନିୟମାଂସନ ପ୍ରାଣାୟାମ ପ୍ରତ୍ୟାହାର ଧାରଣ ଧ୍ୟାନ
 ସମାଧୟୋଃଷ୍ଟାବଙ୍ଗାନି
 2-30. ଅହିଂସା ସତ୍ୟମସ୍ତେୟ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟାପରିଗ୍ରହା ଯମାଃ
 2-32. ଶୌଚ ସନ୍ତୋଷ ତପଃ ସ୍ବାଧ୍ୟାୟେଶ୍ବରପ୍ରଣିଧାନାନି ନିୟମାଃ
 2-46. ସ୍ଥିରସୁଖାମାସନଂ
 2-49. ତସ୍ମିନ୍ ସତି ଶ୍ବାସପ୍ରଶ୍ବାସଯୋଗତିବିକ୍ଳେବଃ ପ୍ରାଣାୟାମଃ
 2-54. ସ୍ବପ୍ନିୟାସମ୍ପ୍ରୟୋଗେ ଚିତ୍ତସ୍ୟ ସ୍ବରୂପାନୁକାର ଯିବେହିୟାଶାଂ ପ୍ରତ୍ୟାହାରଃ
 2-55. ତତଃ ପରମା ବଶ୍ୟତେହିୟାଶାଂ

Topic 6: Pratipaksha Bhavana

- C** 2-33. ବିଚର୍କବାଧନେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଭାବନମ୍
 2-34. ବିଚର୍କା ହିଂସାଦୟଃ କୃତକାରିତାନୁମୋଦିତା ଲୋଭ କ୍ରୋଧ ମୋହପୂର୍ଣ୍ଣକା
 ମୁଦୁମଧ୍ୟାଧୁନାତ୍ରାଦୁଃଖଜ୍ଞାନାନନ୍ତଫଳା ଯିତି ପ୍ରତିପକ୍ଷଭାବନମ୍.
- D** 2-35. ଅହିଂସା ପ୍ରତିଷ୍ଠାୟାଂ ତସ୍ମିନ୍ନୈବୌ ବୈରତ୍ୟାଗଃ
 2-36. ସତ୍ୟପ୍ରତିଷ୍ଠାୟାଂ କ୍ରିୟାଫଳାଶ୍ରୟତ୍ବମ୍
 2-37. ଅସ୍ତେୟପ୍ରତିଷ୍ଠାୟାଂ ସର୍ବରତ୍ନୋପସ୍ଥାନମ୍.
 2-38. ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟପ୍ରତିଷ୍ଠାୟାଂ ବୀର୍ଯ୍ୟଲାଭଃ
 2-39. ଅପରିଗ୍ରହସ୍ଥୈର୍ଯ୍ୟେ ଜହ୍ନକଥନ୍ତାସମ୍ବେଧଃ
 2-40. ଶୌଚାସ୍ବାଙ୍ଗ ଜୁଗୁପ୍ସା ପରୈରସଂସର୍ଗଃ

20. Vibhuti Pada

Topic 7: Antaranga Yoga

- A**
- 3-1. ଦେଶବନ୍ଧୁତ୍ତ୍ୱସ୍ୟ ଧାରଣା
 - 3-2. ତତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରତ୍ୟୟୈକତାନତା ଧ୍ୟାନମ୍
 - 3-3. ତଦେବାର୍ଥମାତ୍ରାନ୍ନିର୍ଭାସମ୍ ସ୍ୱରୂପଶୂନ୍ୟମିବ ସମାଧୃଃ
 - 3-4. ଭୃକ୍ଷମେକତ୍ୱ ସଂଯମଃ
 - 3-5. ତଜ୍ଜୟାତ୍ ପ୍ରଜ୍ଞାଃଃଲୋକଃ
 - 3-6. ତସ୍ୟ ଭୂମିଷ୍ଠୁ ବିନିଯୋଗଃ
- B**
- 3-7. ଭୃକ୍ଷମକ୍ତରଙ୍ଗମ୍ ପୂର୍ବେଭ୍ୟଃ
 - 3-8. ତଦପି ବହିରଙ୍ଗମ୍ ନିର୍ବାଜସ୍ୟ

Topic 8: Samyama

- C**
- 3-26. ପ୍ରବୃତ୍ତ୍ୟାଲୋକନ୍ୟାସାତ୍ସୁକ୍ଷ୍ମବ୍ୟବହିତବିପ୍ରକୃଷ୍ଟଜ୍ଞାନମ୍
 - 3-27. ଭୁବନଜ୍ଞାନମ୍ ସୂର୍ଯ୍ୟେ ସଂଯମାତ୍.
 - 3-28. ଚନ୍ଦ୍ରେ ତାରାବ୍ୟୁହଜ୍ଞାନମ୍.
 - 3-29. ଧୃବେ ତତ୍ତ୍ୱତଜ୍ଞାନମ୍.
 - 3-30. ନାଭିଚକ୍ରେ କାୟାବ୍ୟୁହଜ୍ଞାନମ୍.
 - 3-31. କଣ୍ଠକୂପେ କ୍ଷୁଦ୍ରିତାସାନିବୃତ୍ତିଃ.
 - 3-32. କୂର୍ମନାଡ୍ୟାଂ ଶ୍ରେୟମ୍.
 - 3-33. ମୂର୍ଧଜ୍ୟୋତିଷି ସିଦ୍ଧବର୍ଣ୍ଣନମ୍.

Topic 9: Satva Purusha

- D** 3-36. ସତ୍ତ୍ୱପୁରୁଷଯୋଗତ୍ୟକ୍ତାସକ୍ମୀର୍ଣ୍ଣୟୋଃ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଅବିଶେଷାତ୍ ଭୋଗଃ
ପରାର୍ଥଘାତ୍ ସ୍ୱାର୍ଥସଂଯମାତ୍ପୁରୁଷଜ୍ଞାନମ୍
3-50. ସତ୍ତ୍ୱପୁରୁଷାନ୍ୟତାତ୍ୟାତିମାତ୍ରସ୍ୟ ସର୍ବଭାବାଧିଷ୍ଠାତୃଞ୍ଚଂ ସର୍ବଜ୍ଞାତୃଞ୍ଚଂ ଚ
3-51. ତତ୍ତ୍ୱେରାଗାଦପି ଦୋଷବୀଜକ୍ଷୟେ କୈବଲ୍ୟମ୍
3-52. ସ୍ଥାନୁପନିମଜ୍ଜଣେ ସଙ୍ଗସ୍ଥୟାକରଣଂ ପୁନରନିଷ୍ପ୍ରସଙ୍ଗାତ୍
3-53. କ୍ଷଣତକ୍ତୁମୟୋଃ ସଂଯମାଦ୍ବିବେକଜଂ ଜ୍ଞାନମ୍
3-54. ଜାତିଲକ୍ଷଣଦେଶୈରନ୍ୟତାନବକ୍ଳେବାତ୍ତୁଲ୍ୟଯୋସ୍ତତଃ ପ୍ରତିପତ୍ତିଃ
3-55. ତାରକମ୍ ସର୍ବବିଷୟଂ ସର୍ବଥା ବିଷୟମକ୍ରମମ୍ ଚେତି ବିବେକଜଂ ଜ୍ଞାନମ୍.
3-56. ସତ୍ତ୍ୱପୁରୁଷଯୋଗଶୁଭ୍ନୁ ସାମ୍ୟେ କୈବଲ୍ୟଂ.

21. Kaivalya Pada

21. Kaivalya Pada

Topic 10: Smruti Samskara

- A** 4-4. ନିର୍ମାଣଚିତ୍ତାନ୍ୟସ୍ମିତାମାତ୍ରାତ୍.
4-5. ପ୍ରବୃତ୍ତିଭେଦେ ପ୍ରୟୋଜକମ୍ ଚିତ୍ତମେକମନେକେଷାମ୍.
4-6. ତତ୍ର ଧ୍ୟାନଜମନାଶୟମ୍.
4-7. କର୍ମାଶୁକ୍ଳାକୃଷ୍ଣମ୍ ଯୋଗିନସ୍ତ୍ରିବିଧମିତରେଷାମ୍
4-8. ତତସ୍ତଦ୍ବିପାକାନ୍ତୁଗୁଣାନାମେବାଂଭବ୍ୟକର୍ତ୍ତ୍ତ୍ୱସନାନାମ୍
4-9. ଜାତିଦେଶକାଲବ୍ୟବହିତାନାମପ୍ୟାନନ୍ତର୍ଯ୍ୟମ୍ ସ୍ୱମୃତି
ସଂସ୍କାରଯୋରେକରୂପଘାତ୍
4-10. ତାସାମନାଦିତ୍ତ୍ୱମ୍ ଚାଶିଷୋ ନିତ୍ୟଘାତ୍.
4-11. ହେତୁଫଳାଶ୍ରୟାଲମ୍ବନୈଃ ସଙ୍ଗହୀତଘାଦେଷାମଭାବେ ତଦଭାବଃ

Topic 11: Chitta Bedha

- B**
- 4-15. ବସ୍ତୁସାମେୟ ଚିତ୍ତଭେଦାଭିଧାନେଷ୍ଠିତଃ ପଞ୍ଚାଃ
 - 4-16. ନ ଚୈକଚିତ୍ତତତ୍ତ୍ୱମ୍ ବସ୍ତୁ ତଦପ୍ରମାଣକମ୍ ତଦା କିଂ ସ୍ୟାତ୍?
 - 4-17. ତଦୁପରାଗାପେକ୍ଷିତ୍ୱାଜିତ୍ତସ୍ୟ ବସ୍ତୁ ଜ୍ଞାତାଜ୍ଞାତମ୍.
 - 4-18. ସଦା ଜ୍ଞାତାଶ୍ଚିତ୍ତବୃତ୍ତୟସ୍ତତ୍ ପ୍ରଭୋଃ ପୁରୁଷସ୍ୟାପରିଣାମିତ୍ୱାତ୍.
 - 4-19. ନତସ୍ମାଦ୍ଭାସମ୍ ଦୃଶ୍ୟତ୍ୱାତ୍.
 - 20. ଏକସମୟେ ଚୋଭୟନ୍ନବଧାରଣମ୍
 - 4-21. ଚିତ୍ତାନ୍ତରଦୃଶ୍ୟେ ବୁଦ୍ଧିବୁଧ୍ୱେରତିପ୍ରସଙ୍ଗଃ ସ୍ୱମୃତିସଙ୍କରଶ୍ଚ.
 - 4-22. ଚିତ୍ତେରପ୍ରତିସଙ୍କ୍ରମାୟାସ୍ତଦାକାରାପଭୌ ସ୍ୱବୁଦ୍ଧିସମ୍ବେଦନମ୍.

Topic 12: Chitta Shakti

- C**
- 4-24. ତଦସଙ୍ଖ୍ୟେୟମ୍ବାସନାଭିଷ୍ଟିତ୍ରମପି ପରାର୍ଥମ୍ ସଂହତ୍ୟକାରିତ୍ୱାତ୍.
 - 4-25. ବିଶେଷଦର୍ଶନ ଆତ୍ମଭାବଭାବନାବିନିବୃତ୍ତିଃ
 - 4-26. ତଦା ବିବେକନିମ୍ନମ୍ କୈବଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତାରମ୍ ଚିତ୍ତମ୍
 - 4-27. ତଚ୍ଛିଦ୍ରେଷୁ ପ୍ରତ୍ୟୟାନ୍ତରାଶି ସଂସ୍କାରେଭ୍ୟଃ
 - 4-28. ହାନମେଷାଂ କ୍ଳେଶବଦୁଚ୍ଚମ୍.
 - 4-29. ପ୍ରସଙ୍ଖ୍ୟାନେତ୍ରପଦ୍ମସୀଦସ୍ୟ ସର୍ବଥା ବିବେକଖ୍ୟାତେର୍ଥମ୍ମେଘସ୍ୱମାଧୁଃ
 - 4-30. ତତଃ କ୍ଳେଶକର୍ମନିବୃତ୍ତିଃ
 - 4-34. ପୁରୁଷାର୍ଥଶୂନ୍ୟାନାମ୍ ଗୁଣାନାମ୍ ପ୍ରତିପ୍ରସବଃ କୈବଲ୍ୟମ୍ ସ୍ୱରୂପପ୍ରତିଷ୍ଠା ବା ଚିତ୍ତଶକ୍ତିରିତି.

How to use the QR codes inside textbooks and workbooks?

PoornaYoga textbooks and workbooks have unique QR codes on every page. Each QR code is linked with E-Learning video of that specific page. Students can scan the QR code using a smart phone or a tablet to access the E-Learning videos anytime and any number of times. Subtitles can be viewed in multiple languages by adjusting the YouTube settings.

The PoornaYoga workbooks can be purchased from the school or from the "Publications" page of the www.CourseLink.in website.

Students complete the following tasks using the PoornaYoga workbooks;

1. **Fill colours** to the graphics and **describe** them.
2. **Copywrite verses** and their **meaning** from the textbook.
3. Scan **QR codes** inside the workbook to access the **E-Class** videos for detailed understanding of the versus.
4. **Team** up with colleagues or parents and complete the **project work** at the end of each lesson.

How to sponsor the PoornaYoga program to the next generation?

The tradition of transferring the knowledge of PoornaYoga from one generation to the next has been in practice for millennia. You can help us continue this tradition by sponsoring the PoornaYoga program to the next generation around the world.

The knowledge of PoornaYoga is published by CourseLink in the form of transliteration textbooks in multiple languages with quadra verse English translation and integrated E-Class videos. The cost per student for providing these textbooks together with a supporting website and online training for their teacher is INR 100/-. Individuals, corporates and organisations from around the world can sponsor these textbooks in multiples of 100 by directly paying to the publisher's back account given below. The transaction ID along with the name and address of the sponsor should be communicated to CourseLink by email or WhatsApp to obtain a digital receipt along with the 'PoornaYoga Sponsor' certificate.

CourseLink
GitaVidya Bhavan
 8/1, 2nd B Cross Road,
 Jai Hanuman Layout,
 Kodigehalli,
 Bangalore

Account Name: CourseLink
Bank Name: HDFC Bank
IFSC Code: HDFC0006260
A/c number: 50200105096553
Email: CourseLink.in@gmail.com
WhatsApp: +91 8792430562

UPI Scan & Pay

**The Body, Mind and Soul are inseparable yet not cohesive in life.
Principles and techniques of uniting them are called PoornaYoga.**

The PoornaYoga Program has four courses namely DEHA, GNANA, YOGA and JEEVA. All four courses are available in a single textbook. Each course has a separate workbook. PoornaYoga textbook and workbook are essential to participate and complete the program. The textbook provides an introduction to the theory and access to the E-Class videos. Workbooks enhance the understanding and examine the progress of the student through practical tasks and project work. After fulfilling the workbook tasks and project work students shall receive the PoornaYoga course completion certificate from the Gita Vidya Peetam.

About the Author:

“Poorna Yoga Program” is designed and developed by Shri Gopi Venkateswara Prasad, to offer a broad understanding of Yoga, through graphic interpretation of 140 Gita-shlokas and 96 Yoga-sutras under 22 thematic lessons. Each lesson is structured with three components of learning namely Sadhana, Sodhana and Vaadana, to enable students understand, explore and apply the wisdom of Yoga in daily life. Gopi studied Yoga in its various forms since his childhood. His lifelong interest in Yoga Shastra led to the foundation of PoornaYoga Program in India, Europe and America. His experience in the field of Education has led to the creation of the G-Education model, which is applied in the development and dissemination of structured learning programs such as this one. Gopi has an ‘MBA in Global Management’ from Germany and a ‘Diploma in Physical Education’ from India. His interests include poetry, singing and spiritual art.

Copyright CourseLink ©

DEHA
SOUND BODY

Principles of sound body in
Bhagavad-Gita

Gopi V. Prasad

GNANA
SOUND MIND

Principles of sound mind in
Bhagavad-Gita

Gopi V. Prasad

YOGA
PURE SOUL

Principles of pure soul in
Bhagavad-Gita

Gopi V. Prasad

JEEVA
OPTIMAL LIFE

Techniques of optimal life in
Patanjali-Yoga

Gopi V. Prasad